

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
बुधवार, दिनांक २८ मार्च, २०१८
(सकाळी १०.०० ते ११.०० वाजेपर्यंत)

(अ) : (मंगळवार, दिनांक २७ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, सुनिल तटकरे, संजय दत्त, हेमंत टकले, जयंत पाटील, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, कपिल पाटील, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री. सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, रामहरी रुपनवर, जयवंतराव जाधव, चंद्रकांत रघुवंशी, दत्तात्रय सावंत, अमरसिंह पंडित, किरण पावसकर, अॅड.जनार्दन चांदूरकर, डॉ.सुधीर तांबे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री.ख्वाजा बेग, आर्कि. अनंत गाडगीळ, सर्वश्री बाळाराम पाटील, अमरनाथ राजूरकर, सुभाष झांबड, अब्दुल्लाखान दुराणी, नरेंद्र पाटील, प्रकाश गजभिये, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, हरिसिंग राठोड, आनंदराव पाटील, जयदेव गायकवाड, रामराव वडकुते, जगन्नाथ शिंदे, अमरिशभाई पटेल, अनिल तटकरे, मोहनराव कदम, आनंद ठाकूर वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव — (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर) —

"महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक क्षेत्रामध्ये अग्रेसर राहावे म्हणून राज्य शासनाने फक्त वेगवेगळ्या उपाययोजना हाती घेणे, विद्यार्थ्यांच्या गुणवत्ता पुर्ण शिक्षणासाठी निर्णय घेणे अपेक्षित असणे, शिक्षण विभागाने शासन निर्णय करण्याचा विक्रमच करणे, इयत्ता १ ली ते ८ वी पर्यंत मोफत व सक्तीचे शिक्षण देण्यासाठी शिक्षण हक्क कायद्याची अंमलबजावणी करण्याचा निर्णय घेणे, त्यानुसार संच मान्यतेच्या निकषात बदल करणे, ऑनलाईन संच मान्यतेत अनेक त्रुट्या असणे, त्याचा फटका शिक्षकांना बसून राज्यात साधारणपणे १३ हजार शिक्षक अतिरिक्त होणे, त्यांचा समायोजनाचा प्रश्न निर्माण होणे, परिणामी त्यांचे वेतन रखडणे, शिक्षक समायोजनामुळे राज्यात शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांची भरती बंद असणे, कनिष्ठ व वरिष्ठ महाविद्यालयातही प्राचार्य व शिक्षकांची भरती बंद असणे, परिणामी त्याचा परिणाम विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक गुणवत्तेवर व शालेय/महाविद्यालयाच्या व्यवस्थापनावर होणे, राज्यात दरवर्षीच्या ११ वी च्या प्रवेशाची समस्या निर्माण होत असून राज्य बोर्डाच्या हजारो विद्यार्थ्यांवर प्रवेशाच्या वेळी अन्याय होत असणे, राज्यामध्ये सुरू असलेल्या सीबीएसई/आयसीएसई शाळांवर राज्य शासनाची कोणतेही नियंत्रण नसणे, सदर शाळा विद्यार्थ्यांकडून वारेमान फी

आकारणी करणे, विद्यार्थी पालक त्याचबरोबर शासकीय अधिकाऱ्यांशी अरेरावी तथा उर्मटपणाची केली जात असलेली वागणूक, इयत्ता बालवाडी ते १२ वी पर्यंतच्या सर्व माध्यमांची तसेच सीबीएसई/आयसीएसई शिक्षण शालेय शिक्षण विभागाच्या नियंत्रणाखाली आणणे, जिल्हा परिषदेमध्ये शिक्षण विभागात अधिकारी / कर्मचारी यांची हजारो पदे रिक्त असणे, त्याचा परिणाम शैक्षणिक गुणवत्तेवर होणे, २० टक्के अनुदान सुरु झालेल्या शाळांना पुढील टप्पा प्रचलित दराने देण्याबाबत निर्णय घेण्यास विलंब होणे, दिनांक १ व २ जुलै, २०१६ रोजी अनुदानास पात्र म्हणून शासन आदेश निर्गमित केलेल्या शाळांना वेतन अनुदान तरतूद उपलब्ध न करणे, मुल्यांकनास पात्र ठरवून त्याची अनेकवेळा फेरपडताळणी करून पात्र ठरलेल्या प्राथमिक, माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या, शाळा तसेच वर्गतुकड्यांच्या अनुदानास पात्र याद्या घोषित न करणे, सन २०१२-१३ मध्ये शाळांना दिलेल्या वर्गतुकड्यांना अनुदानास पात्र ठरविणे, सन २००५ पूर्वी सेवेत आलेल्या परंतू टप्पा अनुदान व विनाअनुदान शाळांमध्ये काम करणाऱ्या शिक्षकांना जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याची सतत मागणी होणे, दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ नंतर सेवेत आलेल्या सर्व शिक्षक-कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याची सतत मागणी होणे, शिक्षक कर्मचाऱ्यांच्या हिताच्या असलेली कॅशलेस वैद्यकीय सेवा लागू करण्याचा निर्णयास विलंब होणे, विद्यार्थ्यांच्या दफ्तरांचे ओझे कमी करण्यासाठी मूळ अभ्यासक्रमात अमुलाग्र बदल करणे गरजेचे असणे, प्रत्येक शाळांमध्ये पिण्याच्या पाण्यासाठी व्यवस्था करणे गरजेचे असणे, डिजीटल शाळांची निर्मिती करणे व त्याचा अध्यापनात परिणामकारक उपयोग करण्यासाठी सर्व मराठी व उर्दू माध्यमाच्या शाळांना मोफत विजपुरवठा करणे, सर्व शासनमान्य मराठी व उर्दू माध्यमांच्या शाळांना मोफत पाठ्यपुस्तके गणवेश, मध्यान्ह भोजन व आयसीटी लॅब उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता असणे, विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी चित्रकला व क्रीडा विषयासाठी स्वतंत्र शिक्षकाची गरज असणे, सैनिकी शाळा, के.जी.बी.व्ही. (कस्तुरबा गांधी बालिका विद्यालय) आदर्श शाळा योजना यांसारख्या पूर्वी सुरु असलेल्या उपक्रमांत असलेल्या अडचणी व प्रश्नांच्या सोडवणुकीसाठी शासन दरबारी अनेक वेळा प्रयत्न होऊन देखील त्यात काहीच सुधारणा न होणे, उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाकडील EBC/OBC/S.C/ST/SBC या प्रवर्गातील जवळपास १७ लाख विद्यार्थ्यांची उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाकडील शैक्षणिक फी व इतर अनुदानाची असलेली प्रचंड थकबाकी त्यामुळे वैद्यकीय, औषध निर्माण, व्यवस्थापन, अभियांत्रिकी महाविद्यालये आर्थिक अडचणीत सापडलेली असणे, शालेय, माध्यमिक व विद्यापीठीय शिक्षणाचा घसरत चाललेला दर्जा, राज्यात सुशिक्षित बेरोजगार

तरुणांची वाढत चाललेली संख्या, सुशिक्षित बेरोजगार तरुणांना नोकऱ्यांचे आमिष दाखवून मॅग्नेटीक महाराष्ट्र, मेक इन महाराष्ट्र, स्टार्ट अप महाराष्ट्र आदी फसव्या घोषणा करून सुशिक्षित बेरोजगार तरुणांच्या समोर नोकऱ्यांचे मृगजळ दाखविण्याचा केलेला प्रयत्न, राज्य शासनाच्या अनेक कार्यालयांमध्ये अ ते ड श्रेणीतील पदे रिक्त असूनही त्यावर नवीन उमेदवारांच्या नियुक्त्या न करणे, पोलीस शिपाई भरतीत देखील मोठ्या प्रमाणावर पदांची संख्या गेल्या दोन वर्षात कमी केलेली असणे, खाजगी व असंघटित क्षेत्रात, अत्यल्प वेतन, नोकरीतील अस्थैर्य, कामांचे तास, महिलांची सुरक्षितता यामध्ये तरुण/तरुणींचे होणारे शोषण, यामुळे बेरोजगार तरुणांमध्ये नैराश्याचे वातावरण निर्माण होणे, शासनाने जाहीर केलेल्या एकूण प्रकल्पांपैकी केवळ ४० ते ४५ प्रकल्पच कार्यरत होऊन अपेक्षेएवढा रोजगार निर्माण झालेला नसणे, यामुळे बेरोजगार तरुणांमध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेले अविश्वासपूर्ण वातावरण, नैराश्यग्रस्त बेरोजगार युवकांनी आत्महत्येचा प्रयत्न केला असणे, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या परिक्षा उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांना नियुक्तीपत्र न देणे, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाने रिक्त पदांची जाहिरात तात्काळ काढण्याची मागणी होत असणे, वेगवेगळ्या पदासाठी एकाच वेळी जाहिरात काढल्यामुळे स्पर्धा परीक्षेची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या संधी कमी होणे, यासाठी पद भरती जाहिरातीचे योग्य नियोजन करण्याची मागणी होत असणे, तसेच नोकर भरतीवर घातलेल्या बंदीमुळे महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या स्पर्धा परीक्षेची तयारी करणाऱ्या परिक्षार्थींमध्ये पसरलेला असंतोष व त्यांनी काढलेले मोर्चे, विदर्भ व मराठवाड्यात छोटे मोठे उद्योग व्यवसाय सुरु करून बेरोजगार तरुणांना रोजीरोटी उपलब्ध करून देण्याची संधी असतानाही शासन त्या दृष्टीने नियोजन नसणे, देश पातळीवरील केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या परिक्षांमध्ये मराठी टक्का वाढविण्यासाठी परिक्षार्थींना आवश्यक त्या मुलभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यात शासनाकडून होत असलेली चालढकल, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठात होत असलेला भ्रष्टाचार, कुलगुरुंचा मनमानी कारभार, कायद्याला बगल देऊन विद्यापीठाच्या निवडणुकात केलेला गैरवाजवी हस्तक्षेप, प्राध्यापक नियुक्तीत होणारी अनियमितता, यामुळे विद्यार्थी, प्राध्यापकांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष, मुंबई विद्यापीठांच्या विविध परिक्षांचे निकालाचे पुर्नमुल्यांकनाचे रेंगाळलेले काम, कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या दिर्घकालीन प्रलंबित असलेल्या मागण्या, इयत्ता १० वी व १२ वी च्या परिक्षांचे प्रश्नपत्रिका फुटण्याचे घडत असलेले प्रकार, मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा प्राप्त करून देण्याच्या दृष्टीने शासनाला येत असलेले अपयश, राज्य सरकारच्या तसेच केंद्र सरकारच्या विविध कार्यालयांमध्ये

मराठी भाषेचा कार्यालयीन वापरात उपयोग करण्यासंदर्भात परिपत्रके काढण्याशिवाय ठोस उपाययोजना न करणे, शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(सकाळी ११.०० ते ११.४५ वाजेपर्यंत)

(ब) : लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) -

(मंगळवार, दिनांक २७ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना) — (अनुक्रमांक (१) ते (६)) -

(१) सर्वश्री. संजय दत्त, शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, आनंदराव पाटील, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री.हरिसिंग राठोड, सुभाष झांबड, अमरनाथ राजूरकर, आर्कि. अनंत गाडगीळ, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, डॉ.सुधीर तांबे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील १० शहरे स्मार्ट करण्यात येणार असल्याचे शासनाने जाहिर करणे, दिनांक १७ जून, २०१६ रोजी कल्याण-डोंबिवली महापालिकेतर्फे आयोजित करण्यात आलेल्या स्मार्ट सिटी शिखर परिषदेच्या उद्घाटन प्रसंगी लॉस एंजलिसच्या धर्तीवर पायलट प्रकल्प म्हणून कल्याण-डोंबिवलीचा विकास शासन करणार असल्याची घोषणा करण्यात येणे, कल्याण-डोंबिवली शहरात स्मार्ट सिटीच्या माध्यमातून कल्याण-डोंबिवलीमधील मोठी संख्या असलेल्या जुन्या धोकादायक इमारतींचा पुनर्विकास करण्यासाठी क्लस्टरसह एसआरए योजनाही लागू करण्याची गरज असणे, आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड बंद करण्याची गरज असणे, मात्र स्मार्ट सिटी होऊ पाहणा-या कल्याण-डोंबिवलीला नेमके किती कोटींचे पॅकजे देण्यात येणार आहे याबाबत शासनाकडून मौन बाळगण्यात येणे, मध्यंतरी निवडणुकीच्या काळात मुख्यमंत्री महोदयांनी कल्याण-डोंबिवली रेल्वे स्थानकांची वाहतूक कोंडी, पाणीपुरवठा, रस्ते सुधारणा, जल-मलनिस्सारण, कचरा प्रकल्प, आरोग्य, झोपडपट्टी सुधारणा, आपत्ती, व्यवस्थापन, प्रदूषण निर्मूलन यांच्यासाठी ६,५०० कोटींचे पॅकेज स्मार्ट सिटीसाठी जाहिर करणे, तसेच २७ गावांचा नगरपालिकेत समावेश करण्याचे आश्वासन देऊन पॅकेज जाहिर करण्यात येणे, परंतु निवडणूक संपताच आश्वासनाचा विसर पडणे, पुन्हा एकदा मा.मुख्यमंत्री यांनी कल्याण-डोंबिवली स्मार्ट सिटी करण्यात येणार असल्याबाबत केलेली घोषणा, ठाण्यातील मेट्रो कल्याण-डोंबिवली पर्यंत आणावी याबाबतची मागणी प्रलंबित असणे, कल्याण-डोंबिवली येथील अनेक नागरिक

सुविधांपासून वंचित असताना कल्याण-डोंबिवली येथे स्मार्ट सिटी प्रकल्प राबविण्याचे दिशाभुल करण्याचे आश्वासन देण्यात आल्याची भिती नागरिकांमध्ये निर्माण झाल्याने जनमानसात शासनाबाबत तीव्र असंतोष निर्माण होणे, राज्यशासनातर्फे कल्याण-डोंबिवली येथे उभारण्यात येणाऱ्या स्मार्ट सिटी प्रकल्पाला आवश्यक तो निधी उपलब्ध करून शासनाने तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२) श्री. गोपीकिसन बाजोरिया, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"अकोला महानगरपालिकेमध्ये मागील काही वर्षांपासून मालमत्ता करामध्ये वाढ केलेली असतांना अचानकपणे महानगरपालिकेने कोणतेही निकष न लावता खाजगी कंपनीकडून सर्वे करणे, दुप्पटपेक्षा जास्त कर वाढ व भाडेवाढ न करण्याचे शासनाचे निर्देश असतांनासुद्धा अकोला मनपा ने १६ वर्षानंतर सरसकट १० पट वाढ करणे, तसेच सदरहू वाढ करताना शहरातील ४० ते ५० वर्षे जुन्या घरांना नवीन पध्दतीने कर आकारणे, सदरहू वाढीव टॅक्समध्ये सुनावणीचे अधिकार फक्त आयुक्त अथवा महानगरपालिकेतील सक्षम अधिकाऱ्याला असतांनाही सदर अधिकार खाजगी स्थापत्य कंपनीच्या कर्मचा-यांमार्फत वाढीव टॅक्सबाबतची सुनावणी केल्याची बाब उघडकीस येणे, शासनाने २०१५ मध्ये जी.आय सी प्रणालीबाबत कोणत्याही खाजगी कंत्राटदार/यंत्रणामार्फत कराची आकारणी करू नये असे शासनाचे स्पष्ट धोरण असतांनाही खाजगी स्थापत्य कंपनीला कर आकारणीचे व सर्व्हे करण्याचे अधिकार देण्यात येणे, तसेच यामध्ये शैक्षणिक संस्थेच्या कर प्रणालीबाबत स्पष्ट धोरण नसल्याने शासनाने याबाबत गांधीर्याने निर्णय घेऊन मराठी शाळा, सेमी इंग्रजी शाळा, अनुदानित शाळा व इंग्रजी शाळा (कॉन्व्हेंट) याबाबत स्पष्ट धोरण आखण्याची नितांत आवश्यकता, याकडे शासनाचे जाणीवपूर्वक होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी शासनाच्या धोरणाची पायमल्ली करून कर प्रणालीबाबत समिती नियुक्त करण्याचे आश्वासन देऊनही कोणत्याही समितीची नियुक्ती न होणे, यासंदर्भात २०१७ हिवाळी अधिवेशनात कर प्रणालीबाबत समितीची नियुक्ती करण्याचे आश्वासन देऊनही आजपावेतो कोणतीही कार्यवाही झालेली नसणे, १६ वर्षानंतर झालेल्या कर वाढीमुळे नागरिकांमध्ये पसरलेले संतापाचे वातावरण, याकडे शासनाने गांधीर्याने लक्ष घालून सखोल चौकशी करून यास जबाबदार असणाऱ्यांविरुद्ध कठोर कारवाई करून सदर प्रकरणी फेरनिर्णय घेण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(३) सर्वश्री. श्रीकांत देशपांडे, दत्तात्रय सावंत, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व

सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मनपा अमरावती क्षेत्रातील नवाथे मल्टीप्लेक्स प्रकरणाचा उद्देश मुलभूत सुविधा देऊन रोजगार देणे व यातून मनापाचे उत्पन्न वाढवणे हा असणे, नवाथे मल्टीप्लेक्स प्रकरणी तत्कालीन आयुक्त, सध्याचे आयुक्त आणि त्यांचे अधिकारी यांनी मिळून अनियमितता केलेली असणे, दिनांक ११ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी प्रशासकीय ठराव क्र.३१५ यामध्ये शहर अभियंता यांनी चुकीची माहिती देऊन ठराव करणे, मनपा स्थायी समिती यांनी दिनांक २७ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी ठराव क्र.३०० आणि ३२५ पारित केले असून त्या ठरावानुसार प्रशासकांनी कार्यवाही केलेली नसणे, ठराव क्र.३०० आणि ३२५ हे ठराव आयुक्तांना मंजूर नसतील तर त्यांनी ठराव नामंजूर करण्याकरिता महानगरपालिकेच्या कलम ४५१ अंतर्गत महाराष्ट्र शासनाला ठराव पाठवलेले नसणे, आयुक्तांची चौकशी चालू असताना दिनांक २७ जुलै, २०१७ रोजी ठराव क्र.८ पारित करण्यात येणे, मा.मुख्यमंत्री यांनी तपासून कार्यवाही करावे असे आदेश केले असतानाही आयुक्तांना त्यावर मुद्दानुसार माहिती देण्यास नगरविकास विभागाने १५ दिवस देणे, तरीही त्या कालावधीत माहिती न देणे, विभागीय आयुक्त व जिल्हाधिकारी यांनी अमरावती मनपा आयुक्तांच्या चौकशीचा अहवाल माहे जानेवारीमध्ये मंत्रालय, मुंबई येथे दिलेला असणे, या अहवालामध्ये दोन्ही आयुक्तांच्या कालावधीत अनियमितता झालेली असल्याचे स्पष्ट नमूद असणे, परंतु या प्रकरणी अद्यापही कोणतीच कारवाई झालेली नसणे, त्यामुळे अमरावती मनपा निधीचा दुरुपयोग प्रशासकीय स्तरावरून झाल्याने दोषी अधिकाऱ्यांना निलंबित करणे अत्यंत आवश्यक असणे, याकरीता शासनाने तातडीने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया."

(४) **सर्वश्री. प्रकाश गजभिये**, हरिसिंग राठोड, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यभरातील मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांना पदोन्नतीमध्ये आरक्षण मिळत असणे, या आरक्षणाची संविधानात तरतूद असणे, परंतु मुंबई उच्च न्यायालयाने दिनांक ४ ऑगस्ट, २०१७ रोजी हे आरक्षण रद्द करणे, हायकोर्टाने आरक्षण रद्द करताच राज्य सरकारने तत्परता दाखवित मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांचे आरक्षण रद्द करणे, एवढेच नव्हे तर राज्य सरकारने दिनांक २९ डिसेंबर, २०१७ रोजी परिपत्रक काढून खुल्या वर्गातील कर्मचाऱ्यांना पदोन्नती देण्याचा सपाटा लावणे, यासाठी राज्य सरकारने जशी तत्परता दाखविली तशी तत्परता मुंबई हायकोर्टाच्या निर्णयाला आव्हान देण्यासाठी न दाखविणे, यामुळे मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यात संतापाची लाट उसळल्यानंतर राज्य सरकारने मा. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाला

मा.सुप्रिम कोर्टात आव्हान देणे, मात्र अद्यापही त्या निर्णयाला स्थगिती देण्याची मागणी केलेली नसणे, एम.नागराजन केसमध्ये मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयाचा पुनर्विचार करावा की नाही यासाठी हे प्रकरण घटना पीठाकडे पाठविण्यात आलेले असणे, मागासवर्गीयांच्या पदोन्नतीमधील आरक्षणाचा मुद्दा प्रलंबित असताना राज्य सरकारला मात्र खुल्या प्रवर्गातील कर्मचाऱ्यांना पदोन्नती देण्याची घाई झालेली असणे, मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांना पदोन्नतीत आरक्षण देण्याबाबत सरकारने राबविलेल्या वेळकाढू धोरणाच्या निषेधार्थ व पदोन्नती मधील आरक्षण त्वरीत देण्यात यावे या मागणीसाठी राज्यभरातील मागासवर्गीय कर्मचारी हया मोर्चाची दखल घेऊन शासनाने मा.सर्वोच्च न्यायालयात ज्येष्ठ वकील श्री.हरीष साळवे यांना सरकारच्या बाजूने लढण्यास नेमण्याची आवश्यकता, मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांचे भारतीय संविधानाच्या आर्टिकल १६ (४) नुसार असलेले आरक्षण आबाधित ठेवण्यास मदत करण्यात आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(५) **श्रीमती विद्या चव्हाण**, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील नद्यांचे रुंदीकरण करण्याचे सुरु असलेले काम, मुंबई उपनगरातील पोयसर नदीमुळे आनंदनगर (मालाड), आप्पापाडा (मालाड), शांतीनगर (मालाड), दुर्गानगर (मालाड), गांधीनगर (मालाड), गोकुळनगर (मालाड), परिसरात नदीपात्राच्या रुंदीकरणामुळे ५४२ झोपड्या बाधित होणे, या सर्व झोपडीधारकांना दिनांक १६ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास ए.सि.पि.एन/७५७/ए.ई.एम (१६ जानेवारी, २०१६) महानगरपालिका पी-नॉर्थ मार्फत नोटिसा देण्यात आलेल्या असणे, या संदर्भात सर्व आजी माजी स्थानिक लोकप्रतिनिधी, प्रभाग समिती अध्यक्ष यांच्यासमवेत तेथील रहिवाश्यांच्या बैठका होऊनही कोणताच मार्ग निघत नसणे, पावसाळा जवळ येत असल्याने पाण्याच्या भितीने लोक त्रस्त होणे, या गंभीर विषयावर तेथील स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी उडवाउडवीची उत्तरे देणे, आनंदनगर, पोपट कंपाउंड, मालाड (पूर्व) येथे एम.एम.आरडी.ए. ची २४ मजल्याची मोठी इमारत बांधून पूर्ण झालेली असणे, त्यामध्ये मेट्रो प्रकल्पबाधित व बाहेरील लोकांना शासनाद्वारे घरे उपलब्ध करून देण्यात येणे, परंतु, पोयसर नदी रुंदीकरणात बाधित होणाऱ्या ५४२ झोपड्यांचे पुनर्वसन करण्यास शासनाकडून कोणतेच पाऊल न उचलल्यामुळे परिसरातील लोकांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, मागण्या मान्य न झाल्यास तीव्र आंदोलन करण्याचा तेथील रहिवाश्यांनी दिलेला इशारा लक्षात घेता याप्रकरणी शासनाने तातडीने चौकशी करून याप्रकरणी करावयाची कारवाई,

उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (६) **सर्वश्री. धनंजय मुंडे**, जयवंतराव जाधव, सुनिल तटकरे, हेमंत टकले, अमरसिंह पंडित, सतिश चव्हाण, अॅड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री शरद रणपिसे, संजय दत्त, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **गृहनिर्माण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"समतानगर, कांदिवली (पश्चिम) येथील म्हाडा वसाहती मधील ६३ सोसायट्यांचा पुनर्विकास करण्यास मंजूरी घेतलेली असतांना गृहनिर्माण विभागाच्या दिनांक ६ नोव्हेंबर, २००७ च्या पत्राचा चुकीचा अर्थ काढून दहा वर्षानंतर सदर पत्राचा आधार घेऊन सदर म्हाडा वसाहतीमधील संपूर्ण ८० सोसायट्यांच्या पुनर्विकासाठी मे. एस.डी. कार्पोरेशन या विकासकास नियमबाह्य परवानगी देण्यात येणे, नंतर समाविष्ट करण्यात आलेल्या १७ सोसायट्या ह्या केंद्र शासनाच्या सेंट्रल बँक तसेच त्यांच्या कर्मचाऱ्यांच्या वसाहती असणे, या विकासकासोबत पुनर्विकास करण्यास या संस्थांचा तिव्र विरोध असणे, मा. उच्च न्यायालयाने सदर सोसायट्यांना त्यांचा स्वतःचा पुनर्विकास स्वतः करण्याचा संपूर्ण अधिकार असल्याचे व एका ठराविक विकासकासोबत पुनर्विकास करण्यास सोसायट्यांना सक्ती करता येणार नाही असे निदेश दिलेले असणे, उर्वरित संस्थांच्या इच्छेविरुद्ध तसेच मा. उच्च न्यायालयाचे निदेश डावलून उपाध्यक्ष म्हाडा या पदावर कार्यरत असलेल्या अधिकाऱ्याने याबाबतचा प्रस्ताव स्वतःच शासनास सादर करून गृहनिर्माण विभागाच्या अप्पर मुख्य सचिवाचा स्वतःकडे कार्यभार असताना अवघ्या तीन दिवसात प्रस्ताव मंजूर करून घेणे, याप्रकरणी कोट्यवधी रुपयांचा गैरव्यवहार झाल्याची शक्यता, याविषयी सन २०१७ चे हिवाळी अधिवेशनात लक्षवेधीस उत्तर देतांना या प्रकरणाची अॅपेक्स कमिटी मार्फत चौकशी करून प्रकरणास स्थगिती देण्याचे आश्वासन देण्यात येणे, परंतु त्याप्रमाणे कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नसणे, या ठिकाणी संक्रमण शिबीर हे डी.पी. वर बांधलेले असणे, म्हाडा, सहकार तसेच शासनाच्या अन्य विभागांचा या गैरव्यवहारामध्ये समावेश असणे, शासनाचे दिनांक १० फेब्रुवारी, २०१७ चे आदेशान्वये देण्यात आलेली मंजूरी तात्काळ रद्द करण्याची आवश्यकता, आर्थिक गुन्हे शाखा तसेच लाच लुचपत प्रतिबंधक विभागाकडून चौकशी करण्याची व तोपर्यंत प्रकल्पास स्थगिती देण्याची गरज, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (७) **श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"विकास नियंत्रण नियमावली, १९९१ मधील विनियम ३३ (९) अन्वये सामुहिक पुनर्विकास प्रकल्पांतर्गत परेल विभागातील न.भु.क्र.५९, ६०, १/६१, २/६१, १/१बी/६२, येथील विकासांबाबतचा प्रस्ताव सन २००९ मध्ये शासनास सादर करण्यात येणे, महापालिकेकडून प्रस्तावास तत्त्वतः मान्यता देण्यात येऊन सदर प्रस्ताव नगरविकास विभागाकडे पाठविण्यांत येणे, या भुखंडावर असलेल्या म्हाडाच्या इमारतींचा समावेश सदर प्रकल्पांमध्ये करण्याबाबत संमती देण्यात येणे, या इमारती धोकादायक व मोडकळीस आलेल्या असल्याने तेथील रहिवाश्यांची पर्यायी व्यवस्था केलेली असणे, सन २०१४ मध्ये कारागृह ना हरकत प्रमाणपत्र देण्याबाबत सहा आठवड्यात शासनाने निर्णय घेण्याबाबत मा.उच्च न्यायालयाचे निर्देश असणे, आंबेडकर सदन तसेच रामदेव नगर मधील इमारतींचा सदर समुह विकासांमध्ये समावेश करण्यात येणे, नगरविकास विभागाने कारागृह एन.ओ.सी.संदर्भात महानगरपालिकेने आपल्या स्तरावर कार्यवाही करणेबाबत कळविणे, नगरविकास विभागाच्या दिनांक ४ डिसेंबर, २०१३ च्या शासन निर्णयान्वये कारागृहाच्या ५०० मीटरच्या अंतरामध्ये कोणतीही विकास परवानगी देण्यापूर्वी नियोजन प्राधिकरणाने स्थायी सल्लागार समितीची पूर्वसंमती घेणे आवश्यक करण्यात येणे, परंतु सदर प्रकल्प हा सन २०१३ पूर्वीचा असल्याने सदरचा शासन निर्णय या प्रकल्पास लागू होत नसणे, नगरविकास विभागाने यासंदर्भात निवृत्त सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायमूर्तीचे अभिप्राय घेण्याचा सल्ला दिल्याप्रमाणे तो घेण्यात येणे, त्यामध्ये मा.न्यायमूर्ती व्ही.एस.सिरपूरकर यांनी सदर प्रकल्प हा पूर्वीपासून चालू असल्याचा अभिप्राय दिलेला असणे, गेल्या दहा वर्षांपासून उक्त भूखंडावरील रहिवाशी हक्काच्या घरापासून वंचित असणे, कारागृह ना हरकत प्रमाणपत्र निर्गमित करून लवकरात लवकर प्रकल्प मार्गी लागण्याची आवश्यकता, शासनाची भूमिका व करावयाची उपाययोजना."

(८) श्री. चंद्रकांत रघुवंशी, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"नंदूरबार शहरात अवैध दारु व्यवसाय, जुगार, सट्टा व मटका इत्यादी अवैध धंदे तसेच चोरी व लुटमारीचे प्रकार मोठ्या प्रमाणात वाढले असल्याचे माहे मार्च २०१८ च्या दरम्यान निदर्शनास येणे, नंदूरबार शहरात माहे डिसेंबर २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान १५० मोटार सायकली चोरी झाल्या असूनही अद्याप या प्रकरणातील आरोपींवर कोणतीच कारवाई करण्यात न येणे, नंदूरबार शहरातील अवैध धंदे वाढत असतानाही याकडे स्थानिक पोलीस प्रशासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, परिणामी स्थानिक जनतेत पसरलेली तीव्र असंतोषाची भावना, याबाबत शासनाने तातडीने चौकशी

करुन नंदूरबार शहरातील अवैध धंद्यांना आळा घालण्यासाठी कठोर स्वरुपाची कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

(९) **अॅड.निरंजन डावखरे**, श्री. सुनिल तटकरे, धनंजय मुंडे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यात सर्व तालुक्यांच्या मुख्यालयी नगरपंचायत करण्याचे शासनाचे धोरण असणे, यानुसारच रायगड जिल्ह्यातील दुर्गम व डोंगराळ अशा म्हसळा शहरासाठी नव्याने नगरपंचायत अस्तित्वात येणे, नवनिर्मित नगरपंचायतीत विकासकामे सुरु करण्यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधी वेळोवेळी प्रयत्नशील असणे, त्यादृष्टीने नगरपंचायतीस विशेष अनुदान, रस्ते अनुदान प्राप्त करुन घेणे, शासनामार्फत प्राप्त अनुदानातून विकासकामे करण्याविषयी मुख्याधिकारी, म्हसळा व त्यांचे प्रशासन उदासीन असणे, मिळालेल्या अनुदानाचा विनियोग करण्याचा कोणताही प्रयत्न त्यांचेमार्फत करण्यात न येणे, वेळोवेळी अर्जित व वैद्यकीय रजेवर जाऊन विकास कामाचा खोळंबा करणे, अनुदाने प्रलंबित ठेवणे, या सर्वांचा म्हसळा शहराच्या विकास कामावर परिणाम होणे, मुख्याधिकारी यांच्या उदासीनतेमुळे स्थानिक नागरीकांमध्ये नाराजीचे वातावरण पसरणे, लोकप्रतिनिधीनींच्या प्रयत्नाने प्राप्त अनुदानाचा प्रशासनाच्या हलगर्जीपणामुळे विनियोग होत नसल्याने नागरीकांमध्ये असंतोष पसरुन मुख्याधिकार्यांवर कारवाई करण्याची मागणी होत असणे, अशा प्रकारची कार्यपध्दती माणगांव नगरपंचायत मध्येही आढळून येणे, नवनिर्मित नगरपंचायतींमध्ये कार्यक्षम मुख्याधिकारी नेमून त्यांच्यामार्फत प्रशासन चालविणे व विकास कामे करणेसाठी शासनाने त्वरीत अशा ठिकाणी कार्यक्षम मुख्याधिकारी नेमण्याची गरज, याकडे शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१०) **श्रीमती हुस्नबानू खलिफे वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"यवतमाळ शहर तसेच वाढीव क्षेत्राकरिता केंद्र शासनाने अमृत योजनेअंतर्गत ३०२ कोटींची बेंबळा प्रकल्प योजना मंजुर केलेली असणे, याकरिता युध्दपातळीवर काम पूर्ण करुन २०१८ पर्यंत शहरवासीयांना पाणी उपलब्ध करुन देण्याची हमी दिली असणे, तथापि जीवन प्राधिकरणाने मुख्य पाईपलाईनचे काम न करता शहरातील पाईपलाईनच्या कामास प्राधान्य देणे, मुख्य कंत्राटदाराने कोणतेही निकष न पाळता सदरचे काम पोटकंत्राटदारास देणे, निकृष्ट दर्जाच्या कामामुळे ठिकठिकाणी पाईपलाईन फुटून मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा अपव्यय होणे, सद्यस्थितीत शहराला १५-२० दिवसाआड

पाणीपुरवठा होत असून भविष्यात तोही बंद पडण्याची शक्यता निर्माण होणे, पाणी टंचाई निवारणासाठी उपाययोजना करण्याच्या दृष्टीकोनातून नगरपालिकेने टंचाईच्या काळामध्ये पाणी पुरवठा होण्यासाठी सर्वतोपरी निधी व लोकवर्गणीची रक्कम दिली असणे, सदर प्रकल्पातून पाणी पुरवठा होण्यासारखी परिस्थिती दिसून येत नसल्याने मुख्य पाईपलाईनचे काम त्वरित पूर्ण करण्यासाठी स्थानिक जनतेची मागणी असणे, कोट्यवधीचा निधी अमृत योजनेकरिता प्राप्त होऊनही शहराला पाणी पुरवठा होऊ शकलेला नसणे, याबाबत जनतेत निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, या महत्वाच्या बाबींकडे शासनाचे होणारे अक्षम्य दुर्लक्ष व शासनाने करावयाची उपाययोजना."

(११) **श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"दिनांक १९ जानेवारी २०१८ रोजी शुक्रवारी सकळी ११ वा च्या सुमारास मुंबई येथील गोरेगाव (प) पोलिस स्टेशन पासून उत्तरेस १ कि मी अंतरावर असलेल्या टिळकनगर, रोड नंबर ३, महात्मा गांधी मार्ग येथील गणेश सदन खो क्र ५०/४०३ येथे राहणाऱ्या श्री निहार नरेंद्रभाई देसाई ह्यांच्या घराचा लोखंडाचा सुरक्षा दरवाजा गॅस कटर ने कापून दिवसाढवळ्या घराचा बळजबरीने ताबा घेण्याचा गंभीर गुन्हा घडणे, सदर प्रसंगी त्यावेळी घरात असलेल्या श्री निहार देसाई ह्यांच्या जेष्ठ नागरिक असलेल्या ६५ वर्षीय सौ मालिनीबेन नरेंद्रभाई देसाई ह्यांना जबर मारहाण होणे, इमारतीमधील सुरक्षेसाठी लावलेल्या सी.सी.टी.व्ही. कॅमेऱ्यावर काळा स्प्रे मारून त्याचा दृष्टी नाश करणे, ह्या घटनेची महिती देण्याहेतू जवळच्या गोरेगाव पश्चिम पोलिस स्टेशनला दुपारी १ वाजता जाऊन श्री निहार देसाई ह्यांनी फिर्याद नोंदवणे, अंमलदार पोलिस उपनिरीक्षक संदीप पाटील ह्यांनी एफ.आय.आर.क्र. ४२/१८ अन्वये भा.द.वि. कलम १४३, १४७, १४५, ३५४, ४५२, ४५४, ३२३ आणि ३४ नुसार एफ. आय. आर. दाखल करून श्री देसाई ह्यांचा जवाब नोंदवून घेऊन त्यावर त्यांची स्वतःची व वरिष्ठ पोलिस निरीक्षक ह्यांची स्वाक्षरी असणे, त्या फिर्यादीमध्ये आरोपींची नावे स्पष्ट नमूद केलेली असणे, असे असताना सदर पोलीस ठाण्याच्या संबंधित पोलिस अधिकारी ह्यांनी तपास कामात दाखवलेली दिरंगाई, एफ. आय. आर. नोंदवून घेण्यापलीकडे न केलेली कारवाई, आरोपींना पाठीशी घालण्याकरिता भ्रष्टाचार केल्याचा संशय येणे, याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१२) **श्री.नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींकडे **शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"श्री.सत्यवान सोनवणे, शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, सोलापूर हे नोकरीत लागल्यापासून पंचवीस वर्षे एकाच ठिकाणी कार्यरत असणे, एकाच ठिकाणी असल्याने त्यांनी विशिष्ट व्यक्तींशी संबंध प्रस्तापित करून शासन नियमांची पायमल्ली करून कोट्यवधीची माया जमविणे, खाजगी माध्यमिक शाळेतील अनुदानावरील अतिरिक्त शिक्षकांचे समायोजन शासनाच्या संकेतस्थळावरून ऑनलाईन पध्दतीने करण्याच्या सूचना शिक्षण विभागाने दिलेल्या असतानाही शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, सोलापूर यांनी काही शिक्षकांचे समायोजन ऑफलाईन पध्दतीने करणे व समायोजनास पात्र नसलेल्या शिक्षकांचे समायोजन करणे, समायोजनाची कार्यवाही नियमानुसार न झाल्याने लोकप्रतिनिधींनी मुख्य कार्यपालन अधिकारी, जिल्हा परिषद, सोलापूर शिक्षण विभाग, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, यांच्याकडे तक्रारी केल्या असतांनाही शिक्षण विभागाकडून अद्यापही कार्यवाही न होणे, विनाअनुदानीत शाळेतील शिक्षकांचे अनुदानीत माध्यमिक शाळेत समायोजनाची तरतूद नसताना त्यांचे समायोजन बदलीद्वारे संस्थेने केले असता त्यास मान्यता प्रदान करणे, कनिष्ठ कर्मचाऱ्यास मान्यता देऊन त्यांचे समायोजन करणे, सन २०१५-१६ व २०१६-१७ चे समायोजन अद्यापही न करणे, तसेच शैक्षणिक सत्र २०१४-१५ पासून अद्यापपावेतो संच निर्धारण न करणे, परंतु वेतन नियमित सुरु ठेवणे, प्रकल्प अधिकारी, ग्रामीण विकास यंत्रणा, सोलापूर यांचेकडून या संदर्भात चौकशी होणे व चौकशी अहवालात शासन आदेशाचे उल्लंघन केल्याचा ठपका ठेवणे, चौकशी अहवाल मुख्य कार्यपाल अधिकारी, जिल्हा परिषद, सोलापूर यांना सादर होणे, चौकशी अहवाल शिक्षण विभागाला सादर झाला असतानाही अद्यापपावेतो कार्यवाही न होणे, परिणामी लोकप्रतिनिधी, शिक्षण संस्था, शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांमध्ये शासनाविरोधात निर्माण झालेला तीव्र असंतोष नैराश्य, त्यांनी शासनाच्या विरोधात घेतलेली आंदोलनाची भूमिका, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१३) डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री. शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, संजय दत्त, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, आनंदराव पाटील, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री. अमरनाथ राजूरकर, सुभाष झांबड, जनार्दन चांदूरकर, हरिसिंग राठोड, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, श्री. चंद्रकांत रघुवंशी, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील खाजगी मान्यताप्राप्त अनुदानीत उच्च माध्यमिक विद्यालयातील ९२६ पदांना मान्यता मिळून ३ वर्षे झालेली असणे, त्यापैकी १७१ प्राध्यापकांना वैयक्तिक मान्यता मिळालेली असून देखील आर्थिक

तरतूद न केल्यामुळे वेतन सुरु न होणे, १०-१० वर्षे सेवेत असून देखील वेतन न मिळाल्यामुळे या प्राध्यापकांची उपासमार होणे, वारंवार सभागृहात हा प्रश्न उपस्थित करुनदेखील या प्राध्यापकांना न्याय न मिळणे, अनुदानित उच्च माध्यमिक विद्यालयात अन्य प्राध्यापकांना पूर्ण वेतन मिळत असतांना, पूर्णवेळ काम करुन देखील शून्य वेतन मिळणे, संबंधितांनी अनेकदा अर्जविनंत्या आंदोलन करणे, या कशाचीही शासनाने दखल न घेणे, यामुळे प्राध्यापकांमध्ये निर्माण झालेला तीव्र संताप व असंतोषाची भावना, यावर शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

- (१४) **सर्वश्री. हेमंत टकले**, धनंजय मुंडे, जयवंतराव जाधव, सुनिल तटकरे, अमरसिंह पंडित, सतिश चव्हाण, अॅड.निरंजन डावखरे, सर्वश्री.नरेंद्र पाटील, रामहरी रुपनवर, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मराठी भाषा मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्याच्या मराठी भाषा विभागाच्या कामकाजाबाबत राज्यातील मराठीप्रेमी जनतेमध्ये एकूणच नाराजीची भावना प्रकट होत असणे, मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळावा हयासाठी केंद्र सरकारकडे अधिक जोमाने पाठपुरावा करण्याची आवश्यकता असणे, रंगभवन धोबीतलाव, मुंबई येथे मराठी भाषा भवन प्रकल्पही पुरातन खात्याच्या नियमामुळे होऊ शकत नसणे, खात्याच्या अखत्यारितीतील विविध मंडळांच्या कामाबाबत ही संदिग्धता असणे, सध्या हया खात्याच्या प्रधान सचिवांवर इतर अनेक विभागांच्या मोठ्या जबाबदाऱ्या असणे, त्यासाठी सचिव दर्जाच्या अधिकाऱ्याची प्रधान सचिवांच्या खालील पदावर नेमणूक केल्यास कामाकाजात गुणात्मक बदल घडवून येणे शक्य असणे, मुंबईतील एका नामवंत प्रकाशन संस्थेने मराठीभाषा विद्यापीठाबाबतचा दिलेला प्रस्ताव मान्य केल्याचे जाहिर झाले असणे, परंतु यापेक्षाही व्यापक स्तरावर मराठी विद्यापीठाची निर्मिती होण्याची आवश्यकता असणे, मराठी शाळांची सातत्याने कमी होत जाणारी संख्या हा ही चिंतेचा विषय असणे, बोली भाषांबाबतचे संशोधन व त्यामधील साहित्यनिर्मिती याबाबत एक विशेष कार्यक्रम कालबद्ध पध्दतीने अंमलात आणण्याची गरज, शालेयस्तरावर मराठी भाषा हा सक्तीचा विषय करण्याची आवश्यकता, एकूणच मराठी भाषा विभागाच्या खात्यामध्ये रचानात्मक बदल करुन ते अधिक परिणामकारक करण्यासाठी शासनाने गांभिर्याने दखल घेऊन याबाबत करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

- (१५) **डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे**, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सामाजिक न्याय मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"प्रख्यात नाटककार दिलीप कोल्हटकर यांच्या पत्नीची दिनांक ४

फेब्रुवारी, २०१८ च्या सुमारास निर्घुण हत्या होणे, यामुळे राज्यातील ज्येष्ठ नागरिकांच्या सुरक्षेचा प्रश्न पुन्हा एकदा ऐरणीवर येणे, राज्य शासनाने ज्येष्ठ नागरिकांकरिता अनेक सोयी-सवलती बरोबर सुरक्षेकरिता प्रत्येक पोलिस ठाण्यात ज्येष्ठ नागरिक कक्ष सुरु करण्यात येणे, असे असतानाही आजही राज्यात ज्येष्ठ नागरिकांची आर्थिक फसवणूक व निर्घुण हत्या होत असल्याचे दिसून येणे, राज्यातील निराधार ज्येष्ठ नागरिकांकरिता पेंशन योजना, वृद्धाश्रम अशा सोयी उपलब्ध केल्या असल्यातरी मिळणारी पेंशन सध्याच्या महागाईच्या काळात अत्यंत तुटपुंजी असणे, तसेच प्रत्येक जिल्हास्तरावर वृद्धाश्रम नसल्याने आजही राज्यातील निराधार ज्येष्ठ नागरिकांचे हाल होताना दिसून येणे, याकरिता शासनाने निराधार ज्येष्ठ नागरिकांच्या पेंशनमध्ये वाढ करण्याची जिल्हास्तरीय तालुका व शहरात वृद्धाश्रम उघडण्याची तसेच शिवशाहीच्या युती शासनाच्या काळात उघडण्यात आलेल्या मातोश्री वृद्धाश्रमाला अनुदान देण्याची नितांत गरज, त्याचबरोबर राज्यात असेही ज्येष्ठ नागरिक एकटे राहत असून त्यांची मुले परदेशात राहत असल्याने त्यांचाही भार राज्य शासनाला पेलावा लागत असणे, खरे पाहता अशा ज्येष्ठ नागरिकांची काळजी व सुरक्षेची जबाबदारी त्यांच्या मुलांची असल्याने याबाबतही शासनाने काही उपाययोजना करण्याची नितांत गरज, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१६) **सर्वश्री. अमरसिंह पंडित**, धनंजय मुंडे, सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, नरेंद्र पाटील, जयवंतराव जाधव, अब्दुल्लाखान दुराणी, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यात पांढरे कोड असलेल्या महिला विशेषतः तरुणी यांच्यावर समाज बहिष्कृत जीवन जगण्याची वेळ येणे, राज्यातील सुमारे २ टक्के नागरिकांमध्ये पांढरे कोड असल्याचा सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या अहवालात उल्लेख असणे, पांढरे कोड असलेल्या रुग्णांना यासाठी अत्यंत खर्चिक व दीर्घकालीन उपचार घ्यावे लागत असल्याने गोरगरीब व सामान्य रुग्णांना हे उपचार आर्थिकदृष्ट्या परवडत नसणे, पांढरे कोड असलेल्या उपवर मुलींच्या विवाहाचा गंभीर प्रश्न निर्माण होणे, हा आजार अनुवंशिक असल्याचे अनेक डॉक्टरांकडून सांगण्यात येणे, या आजाराच्या मुलींचे विवाह होत नसल्याने भविष्यात त्यांच्या उपजीविकेचा गंभीर प्रश्न निर्माण होणे, या आजारामुळे स्वतःचा चरितार्थ चालवू न शकणाऱ्या महिला व तरुणींना निराधारांच्या धर्तीवर प्रतीमाह वेतन अनुदान आणि प्रवासासाठी मोफत बस पास देण्याची मागणी शासनाकडे करण्यात येणे, मा.मंत्री,

सामाजिक न्याय यांनी याबाबत हिवाळी अधिवेशनात आयुक्त, समाजकल्याण व बार्टी या संस्थेचे अभिप्राय पंधरा दिवसांत घेऊन पुढील कार्यवाही करण्याचे विधान परिषदेत आश्वासन देणे, मात्र शासनाच्या या आश्वासनानुसार कोणतीही कार्यवाही अद्याप झालेली नसणे, मा.सभापती, महाराष्ट्र विधान परिषद यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ७ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी झालेल्या बैठकीत बीड जिल्ह्यात प्रायोगिक तत्वावर ही योजना सुरु करण्याचे निर्देश देण्यात येणे, बैठकीच्या अनुषंगाने अद्याप शासन स्तरावरून कोणतीही कार्यवाही न होणे, पांढरे कोड असलेल्या महिला व तरुणींच्या उपजीविकेचा गंभीर प्रश्न निर्माण होत असतानाही या प्रश्नाकडे शासनाने केलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यामुळे संबंधितांमध्ये पसरलेला शासन विरोधी तीव्र असंतोष आणि अन्यायाची भावना, या गंभीर विषयात शासनाने तातडीने कार्यवाही करून पांढरे कोड असलेल्या महिलांना निराधारांच्या धर्तीवर वेतन अनुदान देण्यासाठी करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१७) **सर्वश्री. नरेंद्र पाटील**, हेमंत टकले, किरण पावसकर, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **कामगार मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील सरसकट सर्वच माथाडी मंडळे एकत्र करून एकच महामंडळ तयार करण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतला असून त्याचे काम अंतिम टप्प्यात असणे, सदर निर्णयामुळे माथाडी बोर्डाचे सर्व अधिकार काढून माथाडी कामगारांना देशोधडीला लावण्याचे काम राज्यशासन करीत असून राज्यातील सर्व बाजार समित्याही बंद पडण्याची शक्यता असणे, राज्यातील करवाढीमुळे उद्योगधंदे राज्याबाहेर गेल्याने माथाडी कामगारांची कामे कमी झालेली असून माथाडी बोर्ड, पतसंस्था, सोसायट्या आणि माथाडी रुग्णालयांवरही याचा फार मोठ्या प्रमाणात परिणाम होणार असल्याने व माथाडी कामगारांच्या उपजीविकेचा प्रश्न निर्माण होणार असल्याने माथाडी कामगारांमध्ये पसरलेला असंतोष, यावर शासनाने केलेली उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१८) **सर्वश्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर**, जयवंतराव जाधव, अमरसिंह पंडित, नरेंद्र पाटील, धनंजय मुंडे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **कामगार मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील घरेलू कामगारांना हक्क व अधिकार मिळवून देण्यासाठी स्वतंत्र कायदा करून घरेलू कामगारांना संरक्षण देण्याचा प्रयत्न करणारे महाराष्ट्र राज्य हे देशातील प्रथम राज्य असणे, महाराष्ट्र घरेलू कामगार कल्याण मंडळ अधिनियम २००८ साली अस्तित्वात येणे, त्यानंतर २०१०

च्या अधिसूचनेनुसार करण्यात आलेल्या नियमानुसार दिनांक १२ ऑगस्ट २०११ रोजी प्रत्यक्षात घरेलू कामगार कल्याण मंडळ अस्तित्वात येणे, यानुसार घरेलू कामगार मंडळामध्ये नोंदणीकृत झालेल्या कामगारांना जनश्री विमा योजना व त्यांच्या मुलांकरीता शिष्यवृत्ती हा लाभ मिळणे, त्याचप्रमाणे ५५ वर्षावरील घरेलू कामगारांना १०,००० रुपये सन्मानधन देण्यात येणे, तसेच मातृत्व लाभाकरिता ५,००० रुपये मदत देण्यात येत असणे, परंतु सदर सर्व सुविधा अचानक बंद करण्यात आल्याचे निदर्शनास येणे, परिणामी राज्यातील सर्व घरेलू कामगारांमध्ये व त्यांच्या कुटुंबांमध्ये शासनाप्रती पसरलेला तीव्र असंतोष, घरेलू कामगारांचे वास्तविक कामाचे स्वरूप पाहता हे सर्व लाभ अत्यंत तुटपुंजे असून सदर कामगारांना इतर श्रमिकांप्रमाणे हक्क व अधिकार मिळण्याबाबत सदर अधिनियमात तरतूद नसल्याचे निदर्शनास येणे, घरेलू कामगारांना सन्मानपूर्वक जगण्यासाठी किमान वेतन, साप्ताहिक व आजारपणाची रजा, बोनस, भविष्य निर्वाह निधी, ग्रॅज्युएटी, साठ वर्षापर्यंत पेन्शनची तरतूद, इत्यादी हक्क व अधिकार देण्यासाठी अधिनियमात सुधारणा करण्याची आवश्यकता, त्याचप्रमाणे दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१७ रोजी केंद्र सरकारने घरेलू कामगारांच्या बाबतीत प्रसिध्द केलेल्या राष्ट्रीय धोरण मसुद्यातील मुख्य शिफारशींचा विचार करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(दुपारी १२.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे -

(क) तारांकित प्रश्न.

(ख) तारांकित प्रश्नाची अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

(१) वैद्यकीय शिक्षण मंत्री : "शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय (घाटी), औरंगाबाद येथील रिक्त पदे भरून निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत" या विषयावरील श्री.सतिश चव्हाण व इतर वि.प.स. यांच्या तारांकित प्रश्न क्रमांक ३८७३१ ला दिनांक १३ मार्च, २०१८ रोजी अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

(२) पशुसंवर्धन, : "पशुसंवर्धन विभागांतर्गत लस खरेदी

दुग्धविकास व
मत्स्यविकास मंत्री

प्रकरणी नियमबाह्य निविदा प्रक्रिया राबवून गैरव्यवहार केल्याबाबत" या विषयावरील श्री.धनंजय मुंडे व इतर वि.प.स. यांच्या तारांकित प्रश्न क्रमांक ३७६५३ ला दिनांक ८ मार्च, २०१८ रोजी अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

दोन : कागदपत्रे सभागृहासमोर ठेवणे -

- (क) मुख्यमंत्री : "महाराष्ट्र लोक आयुक्त आणि उप लोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांचे सन २०१० चा १, सन २०१२ चे ४, सन २०१३ चे ६, सन २०१४ चे ११ आणि सन २०१५ चे १ असे एकूण २३ विशेष अहवाल त्यावरील शासनाच्या स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापनासह" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) वित्त मंत्री : (१) "भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या सन २०१६-२०१७ या आर्थिक वर्षाच्या (१) विनियोजन लेखा (२) वित्तीय लेखा खंड-१ व खंड-२ अहवाल (३) सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र अहवाल (४) आर्थिक क्षेत्र अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) "महाराष्ट्र राज्य वित्त आयोगाचा चौथा अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ग) गृहनिर्माण मंत्री : "शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादित यांचा सन २०१३-२०१४ व २०१४-२०१५ या वर्षांचा अनुक्रमे पंधरावा व सोळावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (घ) आदिवासी विकास मंत्री : "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये आदिवासी विकास विभागाचा सन २०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षातील योजनांतर्गत आणि योजनेत्तर योजनांवरील वैधानिक विकास मंडळनिहाय (अविभाज्य भागासह) प्रत्यक्ष खर्चाचा तपशील" सभागृहासमोर ठेवतील.

- (ड) जलसंपदा मंत्री : "महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- तीन : "लोकलेखा समितीचा अडतीसावा अहवाल सादर करणे."
- चार : "पंचायती राज समितीचा दहावा, अकरावा, बारावा व तेरावा अहवाल सादर करणे."
- पाच : दोन्ही सभागृहांनी संमत केलेल्या विधेयकांना राष्ट्रपती / राज्यपालांची अधिसंमती मिळाल्याचे जाहिर करण्यात येईल.
- सहा : (मंगळवार, दिनांक २७ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २५९ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव) —
- सर्वश्री.धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, सुनिल तटकरे, संजय दत्त, हेमंत टकले, जयंत पाटील, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, कपिल पाटील, प्रा. जोगेंद्र कवाडे, सर्वश्री.सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, रामहरी रुपनवर, जयवंतराव जाधव, चंद्रकांत रघुवंशी, दत्तात्रय सावंत, अमरसिंह पंडित, किरण पावसकर, अॅड. जनार्दन चांदुरकर, डॉ. सुधीर तांबे, श्रीमती. विद्या चव्हाण, श्रीमती. हुस्नबानू खलिफे, श्री.ख्वाजा बेग, आर्कि.अनंत गाडगीळ, सर्वश्री.बाळाराम पाटील, अमरनाथ राजुरकर, सुभाष झांबड, अब्दुल्लाखान दुर्गणी, नरेंद्र पाटील, प्रकाश गजभिये, अॅड.राहुल नावेंकर, सर्वश्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, हरिसिंग राठोड, आनंदराव पाटील, जयदेव गायकवाड, रामराव वडकुते, जगन्नाथ शिंदे, अमरीशभाई पटेल, अनिल तटकरे, मोहनराव कदम, आनंद ठाकूर, अॅड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २५९ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव — (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर) —

"पारदर्शक कारभाराची जाहिरात करणाऱ्या राज्य सरकारमधील विविध विभागांमधील घोटाळे उघडकीस आल्यानंतरही सरकारकडून या घोटाळ्याची गांभीर्याने दखल घेतली न जाणे, चौकशी न करता दुर्दैवाने घोटाळे पाठीशी घालण्यात येत असणे, त्यामुळे घोटाळे करणाऱ्यांना प्रोत्साहन मिळून त्यात सातत्याने वाढ होत असणे, सन २०१६-२०१७ च्या खरीप हंगामात १४०० कोटी रुपयांचे कर्ज घेऊन मार्केटिंग फेडरेशनमार्फत केलेली तूर खरेदी, मार्केटिंग फेडरेशनने तूर भरडाईसाठी राबविलेल्या निविदा प्रक्रियेत काही ठराविक बोलीदारांना फायदा देण्यासाठी केलेली अनियमितता व भ्रष्टाचार, या संपूर्ण प्रक्रियेत सुमारे २००० कोटी रुपयांचा झालेला घोटाळा, राज्यातील शेतकरी कर्जबाजारीपणासह विविध नैसर्गिक आपत्तीमुळे संकटात असताना सन २०१७-२०१८ च्या हंगामात सर्वच, विशेषतः तूर, हरभरा, सोयाबीन, कापूस, धान आणि कांदा व टोमॅटो या शेतमालांचे गडगडलेले

भाव, यामुळे शेतकऱ्यांवर पूर्णपणे उद्ध्वस्त होण्याची आलेली वेळ, संपूर्ण राज्यात तुरीच्या प्रश्नाने गंभीर स्वरूप धारण केलेले असणे, खरेदी केंद्रावर एक-एक महिना शेतकऱ्यांचा नंबर न लागणे, शेतकऱ्यांऐवजी व्यापाऱ्यांचीच केंद्रावर गर्दी असणे, ऑनलाईनच्या जाचक अटी, पैसे मिळविण्यासाठी करावी लागणारी प्रतिकक्षा, अनेक ठिकाणची तूर खरेदी केंद्रे बंद असणे, धान्य साठवण क्षमता नसल्यामुळे तूर खरेदीस होत असलेला विलंब, यामुळे सन २०१७-२०१८ च्या हंगामात सोयाबीन व उडीद पिकाच्या पाठोपाठ तूर आणि हरभऱ्याच्या सरकारी खरेदीचा पुरता बोजवारा उडालेला असणे, दुध उत्पादकांचे प्रश्न, राज्यात सुरु असलेल्या कोरडवाहू शेती अभियानातील वैयक्तिक लाभाच्या योजनेत मोठ्याप्रमाणावर झालेला भ्रष्टाचार, शासनाच्या कृषि विभागामार्फत जिल्हा कृषि महोत्सवाचे आयोजन केले जात असणे, परंतु, महोत्सवाच्या आयोजनात मंडपव्यवस्था, आवश्यक सेवा-सुविधा, प्रचार, प्रसिध्दी व संपूर्ण महोत्सवाचे व्यवस्थापन यासाठी राबविण्यात आलेल्या काही जिल्ह्यातील निविदा प्रक्रियेत झालेला भ्रष्टाचार, यामुळे शेतकऱ्यांच्या प्रबोधनाचा उद्देश मागे पडून शासकीय अधिकारी व कंत्राटदारांच्या फायद्यासाठी या योजनेचा वापर सुरु असणे, राज्य शासनाच्या विविध विभागांच्या प्रकल्पांसाठी करण्यात आलेले भूसंपादन, विशेषतः मौजे विखरण (देवाची), ता.सिंदखेडा, जिल्हा धुळे येथील महाजनकोचा औष्णिक विद्युत प्रकल्प, शेवाडे मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प, नंदुरबार जिल्ह्यातील बह्याणे लघुपाटबंधारे प्रकल्प यामध्ये खोटे रेकॉर्ड तयार करून शासनाची केलेली फसवणूक, बोगस मूल्यांकनाच्या आधारे कोट्यवधींचा मोबदला लाटून झालेला भ्रष्टाचार, भूसंपादन मोबदला प्रक्रियेत बेकायदेशीर रॅकेट कार्यरत असल्याच्या उघडकीस आलेल्या घटना, दुसरीकडे कै.धर्मा पाटील यांच्यासारख्या गरीब शेतकऱ्यांना अतिशय तुटपुंजा मोबदला मिळाल्याने त्यांच्या आत्महत्या करण्याची पाळी येणे, अशाप्रकारे अनेक शेतकऱ्यांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष व निराशेची भावना, उद्योग विभागाच्या भूसंपादनातील अनागोंदी समोर येऊनही काहीही कारवाई न होणे, विशिष्ट विकासकाला फायदा मिळवून देण्यासाठी म्हाडाने शासनाचे आदेश डावलून केलेली कृती, राज्य रस्ते विकास महामंडळाच्या मुंबई-पुणे द्रुतगती महामार्गावरील ट्रक टर्मिनलच्या निविदा प्रक्रियेत झालेली अनियमितता, राज्यातील ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्था, पोलिसांचे विविध प्रश्न व अपुरे मनुष्यबळ, या सर्व प्रश्नांकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

सात : (क) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने —

(मंगळवार, दिनांक २७ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या

कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या म.वि.प.नियम ९३ अन्वये सूचना) – (अनुक्रमांक (१) ते (१४))-

(१) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ८९ वर मुख्यमंत्री निवेदन करतील :-

"दिनांक ७ जुलै, २०१७ रोजी मुंबई पोलीस आयुक्त, क्रॉफर्ड मार्केट चौक, मुंबई यांचेकडे श्रीमती शोभना किर या महिलेला म्हाडाची सदनिका देतो असे सांगून फसविणाऱ्या व्यक्तीच्या नावासह ४० ते ५० पानी पुराव्यांसह लेखी तक्रार देऊनही संबंधित तक्रारीची दखल घेतली नसल्याची बाब उघडकीस येणे."

(२) श्री.संजय दत्त, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक १२६ वर मुख्यमंत्री निवेदन करतील :-

"मंगळवार, दिनांक २० मार्च, २०१८ रोजी सकाळी ७ वाजण्याच्या सुमारास रेल्वे भरतीतील गोंधळा विरोधात अप्रेंटिस विद्यार्थ्यांनी मध्य रेल्वेची वाहतूक ठप्प केलेली असणे, रेल्वे GM. कोट्यातून असलेली भरती सुरू करावी अशी सदर विद्यार्थ्यांची होत असलेली मागणी."

(३) प्रा.जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ६० वर महसूल मंत्री निवेदन करतील :-

"कल्याण (जि.ठाणे) तालुक्यातील मुरबाड रोडवर म्हाारळ गावच्या उत्तरेकडील भूभाग हा उल्हास नदीपर्यंत जे.सी.आर.झेड. क्षेत्रात येत असून या ठिकाणी जिन्सी इन्फ्रास्ट्रक्चर या कंपनीने ८४ एकर शेतजमिनीमध्ये अनधिकृतपणे २० ते २२ फूट भराव टाकलेला असणे."

(४) श्री.अमरसिंह पंडित, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ४० वर सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री निवेदन करतील :-

"बीड जिल्ह्यातील कळंब-केज-धारूर-तेलगांव-माजलगाव या राष्ट्रीय महामार्गासाठी केंद्र शासनाचा निधी प्रस्तावित असतांना अधिकारी व कंत्राटदार यांनी संगनमत करून प्रत्यक्षात कामे न करता ते केल्याचे भासवून, खोटे व बनावट दस्तावेज तयार करून करोडो रूपयांची बोगस बिले तयार केलेली असणे."

- (५) **श्री.अमरसिंह पंडित, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक ११३** वर **नियोजन मंत्री** निवेदन करतील :-

"मराठवाडा विकास मंडळाच्या अध्यक्षांसह इतर आवश्यक नियुक्त्या करून मंडळाला मागणी केल्याप्रमाणे निधीची तरतूद करून मराठवाड्यातील विकासाचा अनुशेष दूर करण्यासाठी ठोस कार्यक्रम आखण्याची आवश्यकता."

- (६) **श्री.कपिल पाटील, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक ७६** वर **शालेय शिक्षण मंत्री** निवेदन करतील :-

"राज्यातील विनाअनुदानित शाळांना टप्पा अनुदानाप्रमाणे १०० टक्के अनुदान मिळण्याची आवश्यकता असतांना केवळ २० टक्के अनुदान जाहिर केलेले असणे."

- (७) **श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक १३१** वर **गृहनिर्माण मंत्री** निवेदन करतील :-

"कन्नमवार नगर २ (विक्रोळी, मुंबई) येथील रायगड को.ऑ.हौ.सो.लि. या इमारतीचे बांधकाम ८६ टक्के पूर्ण केले असतांना श्री. सचिन काळे यांना या कामाच्या मोबदल्याची सुमारे साडे सहा कोटी रुपयांची रक्कम मे. धनलक्ष्मी इंटरप्राईजेस यांनी दिलेली नसणे."

- (८) **सर्वश्री धनंजय मुंडे, विक्रम काळे, अमरसिंह पंडित, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक ५२** वर **ग्रामविकास मंत्री** निवेदन करतील :-

"मौजे आनंदगांव (ता.शिरूर, जि.बीड) येथील ग्रामपंचायतीचे सरपंच व ग्रामसेवक यांनी पंतप्रधान आवास योजनेत केलेला गैरव्यवहार."

- (९) **सर्वश्री जयंत पाटील, बाळाराम पाटील, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक ४९** वर **खनिकर्म मंत्री** निवेदन करतील :-

"वणी (जि.यवतमाळ) येथील वेकोलिच्या वणी नॉर्थ क्षेत्रातून सुरू असलेल्या कोळसा वाहतुकीदरम्यान लाखो टन कोळशाची चोरी होत असणे."

- (१०) **श्री.जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक

महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ५८ वर पर्यावरण मंत्री निवेदन करतील :-

"मुंबईच्या मिठी व अंबरनाथच्या वालधुनी नद्यांचे प्रदूषण झाले असून सदर नद्यांचे नाल्यात रूपांतर होण्यापूर्वीच नद्यांच्या संवर्धनाचा विषय मार्गी लावण्याची गरज."

(११) श्री.ख्वाजा बेग, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ५६ वर ऊर्जा मंत्री निवेदन करतील :-

"कोपरा (ता.आर्णी, जि.यवतमाळ) येथील शेतकऱ्याला विज वितरण कंपनीने वीज जोडणी न देता सदर शेतकऱ्याच्या नावे २६ हजार ४० रुपयाचे बिल पाठवून शेतकऱ्याची केलेली थड्डा."

(१२) श्री.हरिसिंग राठोड, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ७५ वर सहकार मंत्री निवेदन करतील :-

"शासनाच्या ऑनलाईन कर्जमाफी यादीत नाव नसल्याने दारव्हा (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील हातगाव येथील शेतकरी श्री.लंकेश्वर भास्करराव राऊत यांनी विष प्राशन करून केलेली आत्महत्या."

(१३) श्री.जयवंतराव जाधव, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक १०५ वर सहकार मंत्री निवेदन करतील :-

"चिंचविहिर (ता.नांदगांव, जि.नाशिक) येथील सोसायटीच्या सचिवाने शेतकऱ्यांची केलेली फसवणूक."

(१४) श्री.जयंत पाटील, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ९२ वर मत्स्यविकास मंत्री निवेदन करतील :-

"कोकण किनारपट्टीवर ९३ अतिसंवेदनशील मासळी उतरविण्याच्या केंद्रावर सुरक्षेसाठी असलेल्या सुरक्षा रक्षकांना गेल्या ६ महिन्यांपासून मानधन न मिळाल्यामुळे त्यांच्यावर आलेली उपासमारीची वेळ."

(१५) श्री.सुनिल तटकरे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक १४६ वर मुख्यमंत्री निवेदन करतील :-

"दिवे आगार (ता.श्रीवर्धन, जि.रायगड) येथील सुवर्ण गणेश मंदिरातील मुळ गणेश मुर्तीवरील सोन्याच्या मुर्तीची चोरी झालेली

असून सदरचे सोने शासन जमा असणे, सबब दिवे आगार येथील नवीन सुवर्ण गणेश मंदिरांचे काम पुर्ण होऊन पुनर्स्थापना कार्यक्रम होणार असल्यामुळे सदरचे सोने मुळ गणेश मुर्ती करण्यासाठी ट्रस्टच्या ताब्यात मिळण्याविषयी भाविकांची होत असलेली मागणी."

(ख) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनेसंदर्भातील अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवणे -

आदिवासी विकास मंत्री : "राज्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास योजनेखालील सुरू असलेल्या आदिवासी आश्रमशाळांमधील बहुतांश शाळा बंद केल्याबाबत" या विषयावर श्री.प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांच्या म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनेच्या अनुषंगाने दिनांक ८ मार्च, २०१८ रोजी दिलेल्या आश्वासनानुसार माहिती" सभागृहासमोर ठेवतील.

आठ : लक्षवेधी सूचनेवरील निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

नऊ : म.वि.प. नियम १०१ - अ अन्वये विशेष उल्लेख - (असल्यास).

दहा : अल्पकालीन चर्चेच्यासंदर्भातील अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवणे -

मुख्यमंत्री : "राज्यात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे झालेली जिवीत हानी" या विषयावरील श्री.पांडुरंग फुंडकर व इतर वि.प.स. यांनी उपस्थित केलेल्या म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चेबाबत दिनांक १५ डिसेंबर, २००५ रोजी उपस्थित केलेल्या अल्पकालीन चर्चेच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती" सभागृहासमोर ठेवतील.

- मध्यंतर -

अकरा : शासकीय विधेयके :-

(क) विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

(१) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ८ - महाराष्ट्र भूमिगत नळमार्ग व भूमिगत वाहिन्या (जमिनीमधील वापर हक्काचे संपादन) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.शरद रणपिसे, धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ८ — महाराष्ट्र भूमिगत नळमार्ग व भूमिगत वाहिन्या (जमिनीमधील वापर हक्काचे संपादन) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त **दोन महिन्यांच्या आत** सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) महसूल मंत्री	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.
(५) अॅड.निरंजन डावखरे, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) श्री.कपिल पाटील, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(२) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक १० — महाराष्ट्र पायाभूत सुविधा विकास सक्षम प्राधिकरण विधेयक, २०१८" विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक १० — महाराष्ट्र पायाभूत सुविधा विकास सक्षम प्राधिकरण विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त **दोन महिन्यांच्या आत** सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) सार्वजनिक बांधकाम मंत्री	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.
(५) अॅड.निरंजन डावखरे, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) श्री.कपिल पाटील, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(३) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक १८ — मुंबई महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

(४) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक २७ — छत्रपती शिवाजी महाराज विद्यापीठ, पनवेल विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. धनंजय मुंडे, प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक २७ — छत्रपती शिवाजी महाराज विद्यापीठ, पनवेल विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.
(५) अॅड.निरंजन डावखरे, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) श्री.कपिल पाटील, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(ख) विधानपरिषदेने केलेल्या सुधारणेस सहमती देऊन विधानसभेने आणखी सुधारणांसह संमत केल्याप्रमाणे — विचार व संमत करणे.

"सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ५६ — महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०१७"

(ग) विधानसभेने दुसऱ्यांदा संमत केल्याप्रमाणे - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

"सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ७१ - महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१७"

(घ) विधानसभेने संमत केल्यास — विधेयक विचारात घेणे.

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक २८ — महाराष्ट्र मोटार वाहन कर (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

(ङ) विधानसभेने संमत केल्यास - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

- (१) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक २६ — महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०१८"
- (२) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक २९ — महाराष्ट्र (लोकसेवकांची) विसंगत प्रमाणातील मालमत्ता सरकारजमा करण्याबाबत विधेयक, २०१८"
- (३) "सन २०१८ चे वि.स.वि.क्रमांक ३० — सिगारेट आणि इतर तंबाखू उत्पादने (जाहिरातीस प्रतिबंध आणि व्यापार व वाणिज्य व्यवहार आणि उत्पादन, पुरवठा व वितरण यांचे विनियमन) (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१८"
- (४) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३१ — महाराष्ट्र ठेवीदारांच्या (वित्तीय संस्थांमधील) हितसंबंधाचे संरक्षण (सुधारणा) विधेयक, २०१८"
- (५) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३२ — महाराष्ट्र झोपडपट्टीगुंड, हातभट्टीवाले, औषधिद्रव्यविषयक गुन्हेगार, धोकादायक व्यक्ती, दृकश्राव्य कलाकृतींचे विनापरवाना प्रदर्शन करणाऱ्या व्यक्ती (व्हिडीओ पायरेट्स), वाळू तस्कर आणि अत्यावश्यक वस्तूंचा काळा बाजार करणाऱ्या व्यक्ती, यांच्या विघातक कृत्यांना आळा घालण्याबाबत (सुधारणा) विधेयक, २०१८"
- (६) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३३ — श्री करवीर निवासिनी महालक्ष्मी (अंबाबाई) मंदिर (कोल्हापूर) विधेयक, २०१८"
- (७) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक १४ — महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०१८"
- (८) "सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ६४ — महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७"

बारा : (क) (मंगळवार, दिनांक १३ मार्च, बुधवार दिनांक १४ मार्च, गुरुवार, दिनांक १५ मार्च, सोमवार, दिनांक १९ मार्च, मंगळवार, दिनांक २० मार्च, बुधवार, दिनांक २१ मार्च, गुरुवार, दिनांक २२ मार्च व सोमवार, दिनांक २६ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —
 श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड. अनिल परब, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री.गोपीकिसन बाजोरिया, प्रविण दरेकर, रविंद्र फाटक, गिरीशचंद्र व्यास, प्रा.डॉ.तानाजी सावंत, सर्वश्री.सुजितसिंह ठाकूर, प्रसाद लाड, चंदुभाई पटेल,

डॉ.परिणय फुके, श्रीमती स्मिता वाघ, डॉ.अपूर्व हिरे, श्री.मितेश भांगडिया,
वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव -

"राज्यात मुंबई, कोकण भागात लाभलेला लांब व निसर्गरम्य समुद्र किनारा, परशुरामाची भूमी म्हणून प्रसिध्द आणि समुद्र व डोंगर कपारीने समृध्द कोकण, समुद्राच्या सानिध्यातील रॉक गार्डन, समुद्राखालील प्रवाळे व जीवसृष्टीचा आनंद लुटण्यासाठी असलेले स्कूबा ड्रायव्हिंग व स्नार्कलिंग, छत्रपती श्री शिवाजी महाराजांची पवित्र स्मृती व शूर वीरांचा पारंपारिक इतिहास असलेले शिवनेरी, रायगड, सिंधुदुर्ग, तोरणा, मुरूड-जंजीरा, लोहगड, विजयदुर्ग, दुर्गाडी इत्यादी पुरातन व ऐतिहासिक किल्ले व जयगड, सिंहगड, प्रतापगड, माऊली इ.गड यांचे संवर्धन करण्याची आवश्यकता, ब्रिटीश व पोर्तुगीज राजवटीत त्यांच्या जहाजांवर प्रखर हल्ले चढवून त्यांना सळो-की-पळो करून सोडणारे व विदेशी सत्तांना सागरी किनाऱ्यावर मोठे आव्हान निर्माण करणाऱ्या श्री छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या आरमारातील मराठा आरमाराचे प्रमुख दर्यासारंग, सरखेल श्री. कान्होजी आंग्रे यांच्या पवित्र स्मृती जपण्याची आवश्यकता, औरंगाबादमधील जगप्रसिध्द अजिंठा व वेरुळ लेणी व गुंफा अत्यंत जुन्या झाल्या असल्याने त्यांचे संवर्धन व पर्यटकांना आकर्षित करण्याच्या दृष्टीने तेथे अत्याधुनिक योजना राबविण्याची आवश्यकता, महाराष्ट्र ही संत व ऋषीमुनींची भूमी असल्याने येथे असलेली सर्व जाती-धर्माची प्रसिध्द धार्मिक स्थळे उदा. पंढरपुरचे विठ्ठल-रखुमाई मंदिर, कोल्हापुरचे महालक्ष्मी मंदिर, तुळजापुरचे भवानीमाता मंदिर, शिर्डीचे साईबाबा मंदिर, अष्टविनायक, शनिशिगनापूर, भारतातल्या १२ ज्योतिर्लिंगापैकी महाराष्ट्रातील चार ज्योतिर्लिंगे, नाशिकमध्ये होणारा कुंभमेळा, आषाढी एकादशी निमित्त राज्यातून विविध ठिकाणांहून पंढरपूरच्या वारीकरिता पायी निघणारे व दिवसेंदिवस प्रवास करणारे वारकरी यांना वारीच्या मार्गात सुविधा पुरविण्याकरिता नियोजन करण्याची आवश्यकता, विदर्भातील ताडोबा, नवेगाव, बोर व्याघ्र प्रकल्प, राष्ट्रीय अभयारण्य व तेथील राष्ट्रीय प्राणी, समृध्द वनसंपदा, भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी घेतलेल्या बौध्द धर्माच्या दीक्षेच्या माध्यमातून पुनीत झालेली व देशातील बौध्द धर्मियांचे पवित्र श्रध्दास्थान असलेली नागपूरातील दीक्षाभूमी, देशाची औद्योगिक राजधानी म्हणून ख्याती पावलेले मुंबई शहर, मुंबईतील पुरातन कोळी संस्कृती, तसेच फिल्म जगतात बॉलीवूड म्हणून प्रसिध्द असलेली मुंबईची फिल्म नगरी, मुंबई शहरात असलेले जागतिक व्यापार केंद्र, मुंबईतील श्री मुंबादेवी, श्री महालक्ष्मी, श्री सिध्दीविनायक इत्यादी हिंदुची प्रसिध्द दैवते, ख्रिश्चन धर्माची प्रसिध्द देवी माऊंट मेरी, हाजीअलीचा दर्गा, पारशी समाजाची मंदिरे, जैन समाजाचे श्री गोडीजी व श्री शांतीनाथ मंदिर, शिवाजी

पार्कवरील चैत्यभूमी इत्यादी राज्यातील नव्हे तर देशभरातील विविध धर्माच्या भाविकांची श्रद्धास्थाने, तसेच गेट वे ऑफ इंडिया, मरिन ड्राईव्ह, नरिमन पॉईंट, बॅलार्ड पिअर, ससून डॉक, छत्रपती शिवाजी महाराज रेल्वे स्थानक, मुंबई महापालिका इमारत, हुतात्मा चौक, काळाघोडा, प्रिन्स ऑफ वेल्स म्युझियम, विज्ञान भवन, एशियाटिक लायब्ररी, मुंबई विद्यापीठ, हॉर्नीमन सर्कल या हेरिटेज वर्गात असलेल्या ऐतिहासिक वास्तू इत्यादींचे संवर्धन व जतन करण्याच्या दृष्टीने विचार होण्याची आवश्यकता, दिल्ली बोट क्लब येथून २६ जानेवारी या प्रजासत्ताक दिनादिवशी निघणाऱ्या परेडच्या धर्तीवर मुंबईतील मरीन ड्राईव्ह ते नरीमन पॉईंट पर्यंत प्रतिवर्षी २६ जानेवारी रोजी काढण्यात येणारी भव्यदिव्य व नेत्रसुखद परेड, महाराष्ट्राची सांस्कृतिक राजधानी व शैक्षणिक नगरी म्हणून प्रसिद्ध असलेले पुणे शहर, पुणे शहरातील पुरातन व नावाजलेल्या शिक्षण संस्था, पश्चिम महाराष्ट्रातील सह्याद्रीच्या नयनरम्य पर्वतरांगा, महाराष्ट्र राज्य पर्यटन क्षेत्रात देशभरातील प्रथम क्रमांकाचे राज्य बनविण्याच्या दृष्टीने व महाराष्ट्राची सांस्कृतिक परंपरा वृद्धीगत करण्याकरिता नियोजनबद्ध व कालबद्ध कार्यक्रम आखण्याची आवश्यकता ज्यायोगे देशभरातील व जागतिक स्तरावरील पर्यटक महाराष्ट्र राज्यात आकर्षित होऊ शकतील व राज्यातील हॉटेल्स उद्योग, वाहतूक उद्योग यामध्ये वृद्धी होऊन लाखो बेरोजगार तरुणांना रोजगार उपलब्ध होऊ शकेल व राज्याच्या महसूलात वाढ होईल या दृष्टीने राज्य शासनाचे पर्यटन धोरण बनविण्याची आवश्यकता, कृष्णा खोरे महामंडळातील जलसिंचन प्रकल्प, कालवे व पुनर्वसनाच्या कामांना गती देण्याची आवश्यकता, मत्स्य उत्पादन दिवसेंदिवस कमी होत असल्यामुळे लहान आणि पारंपारिक मच्छिमार करणाऱ्यांवर आर्थिक संकट, कोकणातील व समुद्र किनार पट्टीतील मच्छिमारांना आर्थिक दृष्ट्या सक्षम करण्याकरिता मत्स्य शेती वाढविण्यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(ख) (मंगळवार, दिनांक २० मार्च, बुधवार, दिनांक २१ मार्च, गुरुवार, दिनांक २२ मार्च व सोमवार, दिनांक २६ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

प्रा.डॉ.तानाजी सावंत, श्री.सुजितसिंह ठाकूर, अॅड.अनिल परब, सर्वश्री.प्रविण दरेकर, गोपीकिसन बाजोरिया, परिणय फुके, रविंद्र फाटक, मितेश भांगडिया, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्रीमती स्मिता वाघ, सर्वश्री.विनायक मेटे, गिरीशचंद्र व्यास, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री.प्रसाद लाड, चंदुभाई पटेल, रामनिवास सिंह, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६०

अन्वये प्रस्ताव -

"राज्यात विदर्भ, मराठवाडा व पश्चिम महाराष्ट्रातील सिंचनाच्या अपूर्ण असलेल्या प्रकल्पांना पुरेसा निधी उपलब्ध करणे, अनुशेषांतर्गत प्रकल्प, झुडपी जंगलांमुळे अडलेले प्रकल्प कार्यान्वित करण्यातील पर्यावरणदृष्ट्या असलेले अडसर दूर करणे, भूसंपादन व पुनर्वसनाच्या कामाची गती वाढवून प्रकल्पग्रस्तांचे परिपूर्ण पुनर्वसन करण्याकरिता कालबद्ध कार्यक्रम राबविणे, जलवितरण व लाभक्षेत्र विकास अंतर्गत प्रत्येक सिंचन महामंडळात स्वतंत्र यंत्रणा निर्माण करणे, महाराष्ट्र कृषणा खोरे विकास महामंडळांतर्गत करावयाची कामे, कृषणा खोऱ्यातून मराठवाडयासाठी २८ टीएमसी पाणी मिळण्यासाठी तात्काळ पाऊले उचलण्याची गरज, पिण्याचे पाणी व औद्योगिक व कृषी वापराचे पाणी यांचे नियोजन करणे, कालव्याऐवजी पाईप लाईनने सिंचन करणे, सर्व प्रकल्पांना सुप्रमा घेणे, कालव्याची व उपसा सिंचन योजनांची कामे करून शेतकऱ्यांना जलसक्षम करणे, उपसा सिंचन योजनेवर सौर ऊर्जा पंप बसविणे, लाभक्षेत्राबाहेर होणारी पाण्याची चोरी रोखणे, गोदावरी व तापी खोरे जलनियोजन आराखडा तयार करणे, वैनगंगा व नळगंगा जोड प्रकल्प व कन्हान-वर्धा बोगद्याद्वारे नदीजोड प्रकल्पाचा तातडीने अभ्यास करून ते कार्यान्वित करणे, पेणटाकळी, खडकपूर्णा, जिगाव व गोसीखुर्द इ. प्रकल्प पूर्ण करण्याबाबत कालबद्ध कार्यक्रम आखून कार्यान्वित करणे, राज्यातील बहुतांश पाझर तलाव सन १९७२ ते १९८० च्या दुष्काळ दरम्यान झालेले असल्याने त्याची सिंचन क्षमता तपासून त्यांची पुनर्बांधणी करण्याची आवश्यकता, शिवकालीन बारव, पायविहिर, चौकोनी विहिर अशा प्रचीन जलस्रोतांचे जतन व संवर्धन करण्याची आवश्यकता, हिंगोली जिल्हयातील पूर्णा नदीवरील उच्च पातळी बंधान्यासाठी व ज्या-ज्या प्रकल्पांना पाणी उपलब्धता प्रमाणपत्र मिळालेले आहे त्या-त्या प्रकल्पांसाठी प्रशासकीय मान्यता तात्काळ देऊन काम सुरु करण्याची आवश्यकता, जलयुक्त शिवार योजना अधिक गतीने कार्यान्वित करण्याची आवश्यकता, राज्यातील जलदगतीने पूर्ण होणाऱ्या प्रकल्पांचा पंतप्रधान सिंचन प्रकल्प योजनेत समावेश केला असणे, २००८ मध्ये कर्जमाफी न झालेल्या शेतकऱ्यांची कर्जमाफी करण्याचा व दीड लाखांपर्यंतचे कर्ज माफ करण्यासाठी समिती गठीत करण्याबाबत शासनाने केलेल्या घोषणेच्या अनुषंगाने तसेच, आदिवासी वनजमिनींचे सर्व दावे ६ महिन्यांत निकाली काढण्याच्या अनुषंगाने शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(ग) (गुरुवार, दिनांक २२ मार्च व सोमवार, दिनांक २६ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला

म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

आर्कि. अनंत गाडगीळ, सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, सुनिल तटकरे, संजय दत्त, हेमंत टकले, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री.जयंत पाटील, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, कपिल पाटील, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री.सतिश चव्हाण, रामहरी रुपनवर, विक्रम काळे, चंद्रकांत रघुवंशी, जयवंतराव जाधव, डॉ.सुधीर तांबे, सर्वश्री.अमरसिंह पंडित, अमरनाथ राजुरकर, किरण पावसकर, सुभाष झांबड, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री.हरिसिंग राठोड, ख्वाजा बेग, आनंदराव पाटील, बाळाराम पाटील, जनार्दन चांदूरकर, अॅड.राहुल नार्वेकर, सर्वश्री. अमरिशभाई पटेल, प्रकाश गजभिये, मोहनराव कदम, अॅड.जयदेव गायकवाड, सर्वश्री.रामराव वडकुते, अब्दुल्लाखान दुर्गाणी, नरेंद्र पाटील, अनिल तटकरे, आनंद ठाकुर, **वि.प.स.**

यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव -

"राज्यात झपाट्याने वाढत असलेले शहरीकरण व विस्तारीकरण, त्यामुळे शहरांना पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी महानगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपालिका या स्थानिक स्वराज्य संस्थांवर पडत असलेला असहय ताण, शहरी भागातील गृहनिर्माण, रस्ते, सांडपाणी व घनकचरा व्यवस्थापन, पाणीपुरवठा इत्यादी मुलभूत गरजा पूर्ण करण्यासाठी स्थानिक स्वराज्य संस्था हतबल असणे, राज्याकडून शासनाकडून पुरेसा निधी उपलब्ध करून देत नसल्यामुळे त्यामुळे स्थानिक स्वराज्य संस्था आर्थिक अडचणीत असणे, शहरी भागात झोपडपट्ट्यांमध्ये गलिच्छ वस्तीसाठी सुविधा पुरविण्यात न येणे, झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना राबविताना येणाऱ्या अडचणी, उपकरप्राप्त इमारती, धोकादायक मोडकळीस आलेल्या इमारतींच्या दुरुस्ती व पुर्नविकासासाठी धोरण निश्चित न करणे, पंतप्रधान आवास योजनेच्या अंमलबजावणीची संथगती, परवडणाऱ्या घरांची उपलब्धता वाढविण्याबाबत शासनाची उदासिनता, म्हाडा वसाहतीमधील इमारतींची पुर्नबांधणी होत असलेला विलंब, एलबीटी व जकात याद्वारे मिळणारे उत्पन्न जीएसटीमुळे बंद झाल्याने नगरपरिषदांना मिळणाऱ्या अत्यल्प अनुदानामुळे नगरपरिषदा क्षेत्रातील नागरी सुविधांची कामे रखडणे, महानगरपालिका क्षेत्रातील परिवहनासाठी केंद्र शासनाकडून मिळणारे अनुदान अपुरे असल्याने कार्यक्षम परिवहन सेवा पुरविण्यास आलेले अपयश, वाहनांच्या वाढत्या संख्येमुळे रस्ता वाहतुकीवर पडलेला ताण व त्यामुळे होणारे अपघात, वाहतुकी कोंडीमुळे प्रदुषणात पडलेली भर, मुंबई, पुणे व नागपूर या महानगरांमध्ये मेट्रो रेल्वे प्रकल्पाचे कामाला सुरूवात झाली असून ते लवकरात लवकर पूर्ण करण्याची गरज, शहर विकास आराखड्यामध्ये विविध नागरी सुविधांसाठी आरक्षित ठेवलेले भूखंड, ताब्यात घेऊन त्यावर होणारी अतिक्रमणे

रोखण्याची गरज, मुंबईमध्ये लोकल रेल्वे ने प्रवास करणाऱ्या सुमारे ७५ लाख प्रवासांसाठी अनेक प्रकल्प मुंबई रेल्वे विकास मंडळाने प्रस्तावित केले असून सदर प्रकल्प अग्रक्रमाने पूर्ण करण्याची आवश्यकता, मोनोरेल प्रकल्पाचे काम पूर्ण करणे गरजेचे असताना त्याबाबत दिरंगाई होत असल्याने नुकसानीमध्ये अडकलेला मोनोरेल प्रकल्प, स्मार्ट सिटी योजनेचा मोठा गाजावाजा करण्यात आलेला असला तरी या योजनेसाठी देण्यात येणारे अत्यंत अपुरे अनुदान, शहरी भागातील आरोग्य सेवेसाठी असलेली रुग्णालये लोकसंख्येच्या प्रमाणात अपुरी असून त्यामध्ये ग्रामीण भागातून उपचारासाठी शहरात येणाऱ्या रुग्णांचा मोठा लोंढा, त्यामुळे रुग्णालयावर पडणारा ताण, शहरी आरोग्यावर होत असलेले परिणाम, औरंगाबाद व कल्याण डोंबिवली शहरामध्ये कचऱ्याच्या प्रश्नाने उग्रस्वरूप धारण केले असून त्यामुळे कायदा व सुव्यवस्था धोक्यात आली असताना राज्यात सर्वच शहरांमध्ये कचऱ्याची विल्हेवाट लावण्यासाठी नियोजनबद्ध योजना कार्यान्वीत करणे, शहरी भागातील हॉटेल व रेस्टोरेंट यामधील असलेली अग्नीशमन यंत्रणा तुटपुंजी असल्याने महानगर पालिकांनी प्रभावी अग्नीशमन यंत्रणा राबविण्याची गरज, महानगरपालिकांमध्ये होत असलेला मोठ्या प्रमाणावरील भ्रष्टाचार, महानगरपालिका व नगरपरिषदांमध्ये अनेक पदे रिक्त असून कंत्राटी कर्मचाऱ्यांच्या भरवशावर कामे अकार्यक्षमपणे केली जात असल्याने रिक्त पदे त्वरीत भरण्याची गरज, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

तेरा : अर्धा-तास चर्चा — म.वि.प. नियम ९२ अन्वये (बैठकीच्या शेवटी) -

(१) श्री.रामराव वडकुते, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"राज्यातील धनगर समाजाला आरक्षण देण्याबाबतच्या मागण्या अनेक वर्षे प्रलंबित असणे, धनगर समाजास आरक्षण मिळण्याबाबत मागील ५ वर्षांपासून तीव्र आंदोलन केली जात असणे, राज्य शासनाने आरक्षणाबाबत टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्सेस, मुंबई यांची तीन वर्षापूर्वी अभ्यास करून अहवाल देण्यासाठी नियुक्ती केली असणे, परंतु या समितीला दोन वेळा मुदतवाढ देऊन सुध्दा अहवाल सादर केलेला नसणे, त्यामुळे धनगर समाजात निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्री.दत्तात्रय सावंत, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"सन २००२ साली राज्यातील कायम विनाअनुदानित खाजगी व्यवस्थापनाच्या सर्व शाळा व महाविद्यालय यांना कायम शब्द लावून मान्यता

देण्यात आलेल्या असणे, कायम शब्द लावण्याआधी महाविद्यालयांना विनाअनुदानित तत्वावर मान्यता देण्यात येत असणे, परंतु ५३ महाविद्यालयांना कायम शब्द लावून मान्यता देण्यात येणे, उक्त ५३ महाविद्यालयांवर अन्याय होणे, सदर महाविद्यालयांना अनुदान मिळण्यासाठी शासनाच्या मंत्रीमंडळाच्या उप समितीने या महाविद्यालयांना सन २०१४-१५ पासून २५ टक्के व पुढील वर्षी ५० टक्के असे अनुदान देण्याबाबत शिफारस केली असणे, परंतु या महाविद्यालयांना अजूनही अनुदान मिळालेले नसणे, या महाविद्यालयात काम करीत असणाऱ्या शिक्षकांनी शासनाकडे विविध आंदोलनाद्वारे शासनाचे लक्ष केंद्रीत करण्याचा प्रयत्न करणे, आजही अर्थसंकल्पीय अधिवेशन, २०१८ मध्ये महाविद्यालयातील शिक्षकांचे आंदोलन सुरु असणे, मागील १९ ते २० वर्षे हे उच्च विद्याविभूषित शिक्षक ज्ञानदानाचे कार्य करीत असणे, उक्त ५३ महाविद्यालयांना आवश्यक असणाऱ्या निधीची तरतूद विद्यमान अधिवेशनात उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने करावायची कार्यवाही व उपाययोजना."

"राष्ट्रगीत."

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : २७ मार्च, २०१८.

डॉ.अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.